

Data Domino

Om beurten schrijven vier experts uit de datawereld over een brandende kwestie. Deze week: Max Welling over onze angst voor de verkeerde schrikbeelden.

Alzheimer op de Mount Everest

De singularity komt eraan: kunstmatige intelligentie zal de mens overstijgen'. (NRC, 23 oktober). Vrijwel wekelijks valt wel ergens een soortgelijke claim over kunstmatige superintelligentie te lezen. Het roept bij mij het beeld op van een bergbeklimmer op weg naar de top van de Mount Everest die zich zorgen maakt of hij alzheimer zal krijgen op zijn tachtigste.

En dat terwijl hij in een gierende sneeuwstorm zit met serieus lawinegevaar en te weinig eten op zak heeft.

Alzheimer op oudere leeftijd, het is geen onrealistische of onredelijke gedachte. Maar onze bergbeklimmer heeft wel wat anders aan zijn hoofd.

Wellicht zijn zijn zorgen over vijftig jaar niet meer zo relevant. Kunstmatige superintelligentie is, net als deze alzheimer, nog ver weg. Onderzoekers boeken

intussen wel succes op goed afgebakende probleemgebieden, zoals het diagnosticeren van ziekten aan de hand van medische beelden, het automatisch laten rijden van auto's, het begrijpen en vertalen van tekst en het verslaan van de wereldkampioen go. Maar het is nog lang geen gevaarlijke lawine.

De lawines die op ons af denderen, zijn eerder de opwarming van de aarde, resistente bacteriën,

vluchtelingenstromen die ultranationalistische partijen aan de macht brengen en de idiote hoeveelheid kernwapens in de wereld. Misschien moet die kunstmatige superintelligentie, als zij er eenmaal is, ons maar meteen met z'n allen opsluiten in een wapenvrij reservaat. Dat kon wel eens onze beste kans zijn om homo sapiens niet te laten uitsterven.

Maar er zijn ook technologische ontwikkelingen die ons op korte termijn

tot reflectie dwingen. Wat te denken van de CRISPR-Cas-technologie die het mogelijk maakt ons DNA op nucleotide-niveau te manipuleren (de Volkskrant, 15 oktober)?

Met deze technologie ligt het verbeteren of ontwerpen van mensen binnen handbereik. We kunnen dus onze evolutie ter hand nemen. Of zo u wilt: voor God spelen.

Het zou me niet verbazen als in landen als China de eerste designerbaby's

'We kunnen ons beter druk maken om intelligente designerbaby's dan om kunstmatige superintelligentie.'

Max Welling

Jan Fred van Wijnen, chefMorgen

'Dus jij vindt slimme baby's gevaarlijker dan slimme computers?'

worden geboren, die met deze technologie een beetje intelligenter zijn gemaakt. Kunnen anderen dan achterblijven? Accepteren we dat een gewoon kind straks weinig kansen meer heeft tussen deze superslimmeriken? Het scenario dat we in een race terechtkomen naar menselijke superintelligentie lijkt me een stuk urgenter, zorgelijker en realistischer dan die van kunstmatige superintelligentie. De verre toekomst laat

zich lastig voorspellen. Maar laten we ons — in plaats van in paniek te raken over terminators en superieure robots — in vredesnaam eerst concentreren op de problemen die ons nu recht in het gezicht staren. Wellicht kan kunstmatige intelligentie ons daar nog een handje bij helpen ook.

Max Welling is hoogleraar machine learning (UvA) en medeoprichter van start-up Scyfer.